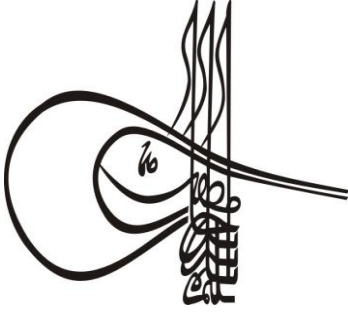

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Volume 11/3 Winter 2016, p. 1781-1796

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9267>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 11.02.2016

✓ Accepted/Kabul: 27.03.2016

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM –

Doç. Dr. Metin ARIKAN - Doç. Dr. Zekerya BATUR

This article was checked by iThenticate.

TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA (1-4.SINIF) YER ALAN MASALLARIN ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ*

*Derya ÖZCAN** - Perihan ŞARA****

ÖZET

Masallar, toplumların folklorunu ve kültürünü yansıtan en eski halk anlatımları arasında yer almaktadır. Sözlü gelenek içerisinde ortaya çıkan masallardaki olaylar, olağanüstülüklerle süslenerek verilir. Bu olağanüstülükler, masalı dinleyen kişinin kendini masal kahramanının yerine koymasını ve o hayal dünyasında yaşamasını sağlar. Masal dünyası içinde iyilik ve kötülük gibi karşıt kavramların kullanımı ise anlatının sonunda iyilerin ödüllendirilmesi ve kötülerin cezalandırılması şeklinde bir ahlak dersiyle son bularak masalların işlevini hatırlatacak niteliktedir. Yani bu anlatı türünün temel işlevi eğitmektir; bu nedenle masallar, Türkçe eğitimi ve öğretiminde önemli rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı, masalların Türkçe öğretim programındaki işlevi ve ilkokullarda okutulan Türkçe ders ve çalışma kitaplarına yansımalarını incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın temel veri kaynağını MEB tarafından 2014-2015 eğitim-öğretim yılında ilkokullarda okutulan 1., 2., 3., 4. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitapları ile Türkçe öğretim programı oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre; birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar ders kitaplarında yer alan masalların % 89'u Türk yazarlara ait olduğu, ikinci sınıf ders kitaplarındaki masal sayısının, üçüncü sınıf ders kitaplarındaki masal sayısından daha az olduğu, masal metinlerindeki kelime sayılarının tüm sınıf düzeylerinde hacimsel açıdan fazla olduğu, masal niteliği taşıyan serbest okuma metinlerinin, ders kitaplarında yer alan ve çalışma kitaplarında etkinlikleri bulunan masal metinlerine göre hem şekil hem içerik özellikleri açısından masalların eğitici işlevlerine daha uygun olduğu, çalışma kitaplarında yer alan etkinliklerin Türkçe Öğretim Programı'ndaki kazanımlarla uyumlu olduğu, ders kitaplarında yer alan

* Bu çalışma 8-10 Mayıs 2015 tarihinde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde gerçekleştirilen, VII. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi'nde sunulan bildirinin genişletilmiş şeklidir.

** Yrd. Doç. Dr. Uşak Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Halk Bilimi, El-mek: derya.ozcan@usak.edu.tr

*** Yrd. Doç. Dr. Uşak Üniversitesi Eğitim Fak. İlköğretim Bölümü, El-mek: perihan.sara@usak.edu.tr

masallardan birçoğunda öğrencilerin ilk okumada hemen anlayabilecekleri bir ana düşünce bulunmadığı, düzenlenmiş ve kısaltılmış metinlerin masal formundan uzaklaştığı görülmektedir. Ders kitaplarında genel olarak; problem çözme, başarıya ulaşma yolları, zorlukları yenme, kararlı davranmak, kibirden uzak durmak, çevreyi ve eşyaları korumak düzgün kullanmak, büyüklere saygı, çalışmanın önemi, iyi olmak, sağlıklı beslenmek, tasarruflu olmak, paylaşımcı olmak konulu masallara yer verildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Masal, Türkçe Öğretim Programı, Türkçe Ders ve Çalışma Kitabı

A RESEARCH INTO TALES IN TURKISH COURSE BOOKS (1-4TH GRADES) IN TERMS OF EDUCATION PROGRAMMES AND CONTEXT

ABSTRACT

The main objective of this research is to study the function of the tales in Turkish Education Programme and its reflection on Turkish course books and activity books used as a training material in primary schools. Tales remain one of the most ancient popular narratives that represent folklore and culture of a society. Through these folkloric literary works brought about and carried out in oral tradition, events are given infused with extraordinary and supernatural phenomena. This state of being extraordinary and supernatural makes the listener imagine himself or herself as the protagonist of the tale and live through this world of fantasy. The use of opposite concepts such as good and bad contains some features such as rewarding the good and punishing the bad at the end of the narrative so that the reader and the listener can draw a clear moral associated with the function of the tales. In other words, the main function of this genre of narrative is to educate, so tales play a significant role in teaching and learning Turkish language. The main data source of the survey includes the Turkish Education Program, the course books and activity books that are prepared by the Turkish Ministry of Education used as education material during the 2014-2015 education semester in the 1st, 2nd, 3rd and 4th grades in primary schools. The total number of tales in the 2nd grade course books is less than those in the 3rd grade course books. Activities in activity books are by and large in keeping with the acquisitions targeted by the Turkish Education Programme. In general, tales that elaborately treat the subjects such as problem solving, paths of success, overcoming the hardship, being determined, avoiding arrogance, protecting the environment and public properties, respecting the elderly, the importance of being hardworking, being a good human, consuming healthy food, thriftiness and having a spirit of sharer can be encountered in course books.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

STRUCTURED ABSTRACT

Objective and Significance of the Research

The main objective of this research is to study the function of the tales in Turkish Education Programme and its reflection on Turkish course books and activity books used as a training material in primary schools. Tales remain one of the most ancient popular narratives that represent folklore and culture of a society. The events in folkloric tales that emerge in oral traditions are presented through extra-ordinary decorations. This extra ordinariness and supernaturalness makes the listener to imagine himself or herself as the protagonist of the tale and live through this world of fantasy. The use of opposing concepts, such as good and bad, in fables ends up with a moral lesson at the end of the narrative in the form of rewarding the good and punishing the bad. In other words, the main function of this genre of narrative is to educate, so tales play a significant role in teaching and learning Turkish language.

Method

The qualitative research method is utilized throughout the research. Survey data was collected through document review.

Data Collection Tools

The main data source of the survey includes the course books and activity books for Turkish prepared in keeping with Turkish Education Program and used as education material during the 2014-2015 school semester in the 1st, 2nd, 3rd and 4th grades in primary schools.

Findings

1. It is seen that the number of tales for the 2nd grades is less than those for the 3rd grades, in spite of the fact that tales are more necessary for those younger students. It is observed that tales constitute 26 % of the whole texts used in primary school Turkish course books.

2. It is found that the whole of the tales in 1st grade Turkish course books belongs to Turkish writers, whereas only one of tales in 2nd grade Turkish course books belongs to a foreign writer. Three of the tales in 3rd grade Turkish course books have been borrowed from the world classics and five tales are in course books as free reading texts. The whole of the tales in 4th grade course books belong to Turkish authors. Nevertheless, six tales are in 4th grade textbooks as free reading texts.

3. It is easily observed that in course books some tales emphasizing on subjects such as problem solving, paths of success, overcoming the hardship, being determined, avoiding arrogance, protecting the environment and public properties, respecting the elderly, the importance of being hardworking, being a good human, consuming healthy food, thriftiness and having a spirit of sharer can be encountered in course books.

4. It is seen that the number of words used in tale texts is volumetrically more in all class levels.

Turkish Studies

5. It is noticed that free reading texts, which have the characteristics of a tale, seems to be more convenient both in terms of forums and contents to educative functions of tales than to the tale texts that exists in course books and have their effect on activity books.

6. It could be seen that activities existing in exercise books are in line with achievements in the Turkish Education Programme; most of fables which are available in course books does not contain any main idea for students that might be grasped at their first readings; texts that are revised and shortened deviates from the form of a fable.

Results

1. It is seen that 89 % of the tales found in the course books for the students ranging from the 1st grade to the 4th grade are penned by Turkish authors.

2. The total number of tales in the 2nd grade course book is less than those in the 3rd grade course book.

3. The number of the words used in texts are volumetrically more in all class levels.

4. It is easily seen that free reading texts that bear the features of a tale are, both in form and in content, more suitable for educative functions of tales than the tales found in course books and activity books.

5. Activities in workbooks are by and large in keeping with the acquisitions targeted by the Turkish Education Programme.

6. It is understood that most of the tales in course books are devoid of any main idea that will be grasped at first reading by students. Texts are containing a fascinating subject for the children's world of imagination, but they do not have a clear main idea.

7. It is seen that revised and shortened versions of texts have deviated from the characteristics of a tale. It is easy to notice that these processes of revising and shortening have been made far from any elaboration, which leads to the loss of its features and the reduction of its comprehensibility.

8. In general, tales that elaborately treat the subjects such as problem solving, paths of success, overcoming the hardship, being determined, avoiding arrogance, protecting the environment and public properties, respecting the elderly, the importance of being hardworking, being a good human, consuming healthy food, thriftiness and having a spirit of sharer can be encountered in course books.

Suggestions

1. Using the term “story mapping” in activities related to tales might bring forth misconception of story and tale terms. Therefore, it can be recommended to use the term “story mapping” for stories and “tale mapping” for tales.

2. In some of the story mappings in workbooks while the concept of “main hero” is used, in others “main character”. Taking into consideration that primary school students are in the period of

Turkish Studies

concretization, it is preferable to use the term “hero” rather than “character”.

3.For the effective use of course books, it could be suggested that during pre-reading activities, making any presuppositions about the content of a text and learning the meanings of vocabulary should not be found in activity books, but their existence in course books in a section like "Preparatory Exercises" before a given text would contribute to an effective use of course books.

4. Assuming that revising and shortening the texts used in course books might cause irrelevance in content integrity, it is advised to write shorter tales suitable for the learning skills of students.

Keywords: Tale, Turkish Education Programme, Turkish Course and Activity Book

1. Giriş

Masallar, toplumların kültürünü yansıtan en eski halk anlatımları arasında yer almaktadır. Masallar sözlü gelenek içerisinde yüzyıllardır yaşamaya devam eden, özel bir anlatıcı tarafından olağanüstülüklerle bezenerek belirli kalıplar içinde söylenegelen düzyazı şeklinde ürünlerdir. Sözlü gelenek içerisinde yaratılan ve yaşayan bu halk bilgisi ürününde olaylar olağanüstülüklerle süslenerek verilir. Bu olağanüstülükler, masalı dinleyen kişinin kendini masal kahramanının yerine koymasını ve o hayal dünyasında yaşamasını sağlar.

Masal bir tür olarak yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından çeşitli yönleri ile ele alınmıştır. Öncelikle masalın tanımlanması, işlevi, inandırıcılık özelliği yanı sıra kahramanları ve kaynakları ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. “Nesirle söylenmiş, dinlik ve büyüklük inanışlardan ve törelerden bağımsız, tamamıyla hayal ürünü, gerçeğe ilgisiz ve anlattıklarına inandırmak iddiası olmayan kısa bir anlatı” (Boratav 1969:80) tanımlamasına bakılacak olunursa masalın belirleyici özellikleri hayal ürünü olması ve dinleyiciyi inandırma iddiası olmamasıdır. Türk masalları üzerinde önemli çalışmaları bulunan Macar araştırmacı Kunos’a göre masal (Kunos 1925: 131), milletlerin geçmişten gelen ve günümüzde de devam eden inanış ve ahlakını yansıtan bir aynadır.

Her ne kadar masallar anlattıklarına inandırma iddiası içinde olmasa da dinleyici kitlesi tarafından rağbet gören anlatımlardandır. Masalın yarattığı hayal dünyası içinde bir yolculuğa çıkan dinleyici masalda verilmek istenen ahlak ve temel eğitim unsurlarını genelde örtük bir biçimde yer aldıkları bütünlük içinde bulup algılamaktadır. Masalın tanımlanması, sınıflandırılması ve buna bağlı ortaya çıkan problemler ayrı bir çalışmayı gerektirmektedir. Bizim çalışmamızda masalın işlevi ve hitap ettiği dinleyici kitlesi çıkış noktamız olacaktır. Hem Doğu hem Batı kültürlerinde yer alan masalların daima öğüt veren bir sonuç kısımları vardır. Bu öğütler ise daima iyi ahlaka, doğruluğa yönelir; ahlaki değerleri korumaya yönelik olurlar. Masalları kültürel açıdan inceleyen Sakaoğlu, ‘çocuklar için masal’, ‘zevk için masal’ ve ‘kültür malzemesi olarak masal’ başlıkları altında masalın işlevi üzerinde durmuştur (Sakaoğlu 2002a:11-15). Masalların eski çağlarda tüm insanlara yönelik olarak anlatılan ürünler olduğu bilinmektedir. Sınıflandırmalarda genelde “asıl masallar” başlığı altına giren masallar; eğlenmek, hoş vakit geçirmek amacıyla, kış gecelerinin yegâne eğlencesi olarak bir masal anasının tatlı diliyle can bulan metinlerdir. Genelde yetişkinlerin dinlediği bu tip masallarda elbette artık pedagojik bir eğitimden söz edilemez. Masalın çocuk terbiyesinde önemli bir yeri olduğu tartışmasız kabul edilmekle birlikte çocuklar zengin hayal dünyalarını masallar ile beslemektedirler. Çocuklar açıktan ahlaki öğütler vermeye kalkışmak

tek başına yeterli olmayacaktır; çünkü çocuk soyut mesajları almakta zorlanacaktır. Ancak yaramazlık yapan bir masal kahramanının başına ne geldiği anlatıldığında çocuk üzerinde bir etki bırakmak mümkün olabilecektir. Çocuklar için masaldan söz edildiğinde çocuklar ‘çerçeve masal’ adı verilen iç içe geçmiş masalları anlamakta güçlük çekeceğinden çocuklar için kısa ve kahramanları hayvanlar olan masalların tercih edilmesi önerilmektedir. Ancak ister daha eski dönemlerdeki gibi büyüklere ister çocuklara yönelik olsun masallar sadece hayalperest, inandırma amacı olmayan ürünler değil birer kültür malzemesidir.

Bir toplumun folklor ürünlerine bakarak o toplumun sosyal yaşamı ve değerleri hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür. Çünkü bir toplum için önemli olmayan, onun günlük yaşamına yansımaya herhangi bir değer veya kavramın sözlü gelenek içinde dilden dile aktararak gelen masal gibi sözlü ürünler içine girmesi mümkün değildir. Bu noktada masalların kültürel bir değer taşıdığı Grimm Kardeşler tarafından kabul edilmiş ve masallar ile ilgili bilimsel çalışmalar (Sakaoğlu 2002a:14) onların masal derleme ve karşılaştırma çalışmaları ile başlamış olur. Grimm Kardeşler tarafından Almanya’da sözlü gelenekten derledikleri folklor ürünlerini 1812 yılında “Çocuk ve Aile Masalları” adıyla yayımlayarak dünyada ilk masal araştırmalarını başlatmışlardır. (Çobanoğlu 2012:104) Grimm Kardeşler yapmış oldukları bu araştırmalar ile ellerinde bulunan külliyyatın incelenmesi noktasında çeşitli folklor kuramlarının ortaya çıkmasına da öncülük etmişlerdir. Masallar folklor derleme çalışmalarının ilk ürünleridir. Özellikle 19. yüzyıl Avrupası’nda folklorun henüz bir bilim dalı olup olmadığının tartışıldığı ve milletlerin kendi kültürlerini bulma, koruma isteklerine yönelik ilk çalışmalar masal derlemeleri ile başlamıştır. Bu durum gösterir ki masal milletlerin özünü yansıtan en eski ürünlerdendir ve kendilerine özgü karakteristikleri vardır.

Masal üzerine çalışan hemen tüm araştırmacıların birleştiği temel noktalardan biri masalların çocuk eğitimindeki yeridir. Masalların ortaya çıktığı dönemlerde masalın eğitim işlevi yetişkinler için de geçerlidir. Masallar, toplumsal normların insanlara sembolik örnekler içinde anlatıldığı ürünlerdir. İyilik, doğruluk, ahlak gibi değerler masal içinde örneklerle, nedenleri ve sonuçları ile birlikte masalın büyüdü dili ile o denli etkili bir şekilde verilir ki masalı dinleyen kişiler, masalın içine gömülü bu öğütleri sembollerini çözerek alırlar. Masal dünyası içinde iyilik ve kötülük gibi karşıt kavramların kullanımı ise anlatının sonunda iyilerin ödüllendirilmesi ve kötülerin cezalandırılması şeklinde bir ahlak dersiyle son bularak masalların işlevini hatırlatacak niteliktedir. Masalın eğitici işlevi üzerinde Ziya Gökalp de durmakta; halk masallarının “faydalı edebiyat” olarak adlandırılabilir bir grupta yer aldığını, milletin karakteristik özelliklerinin ve fikirlerinin masallarda saklı olduğunu ve masalların çocuk terbiyesinde büyük rolü olduğunu belirtmektedir (Filizok 1991: 96-97). Yani bu anlatı türünün temel işlevi eğitmektir; bu nedenle masallar, Türkçe eğitimi ve öğretiminde önemli rol oynamaktadır.

Çocuk Masallarında Aranılan Nitelikler

Masal; çocuğa ana dilinin nasıl kullanıldığını öğretir, ona bu dilin kıvraklığını, zenginliğini, inceliğini gösterir ve aşılabilir (Boratav 1959: 15). Oğuzkan (2006)’a göre masalların dili kullanma yeteneğini geliştirmek, hayal gücünü zenginleştirmek, dinlemeyi öğretmek, büyüklere sevgiyi pekiştirmek, merak duygusunu öğrenmeye yönlendirmek gibi işlevleri vardır. Çocuk, iyi ile kötünün, doğru ile yanlışın, güzel ile çirkinin, güçlü ile zayıfın bir arada bulunduğu ve kıyasıya yarıştığı bir dünyayı masallarla öğrenir. Masalı oluşturan olaylar canlı ve hareketli olmalı, masalın dili sade, anlatımı akıcı olmalı, masaldaki düğüm noktası ustaca işlenmiş olmalı, olaylar beklenmedik biçimde sonuçlanmalıdır. Tasvirler kahramanların davranışları ve beğenileri çocuklarda iyilik ve güzellik duygusunun gelişmesine yardımcı olmalıdır. Masallarda anlatılanlar zaman zaman çocukları neşelendirmeli, güldürmeli ve eğlendirmeli; masallar, konusu ve

kahramanları bakımından çocukları korkutmaktan, üzmekten uzak olmalı, masalda çocukları uyuşukluğa, boş inançlara ve yazgıcılığa (kaderciliğe) yönelten telkinler bulunmamalıdır.

Yazınsal iletişimin çocukların dil gelişimini desteklediği bilinmektedir. Masal gibi anlatılar da hem okul öncesinde hem okul dönemlerinde çocukları sanatçıların yaratıcılıklarıyla buluşturur. (Erdal 2009: 1136)

Ders kitapları; ders konularına ait bilgileri sıralı ve doğru bir biçimde, öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan, ülkelerin eğitim-öğretim programlarına uygun olması gereken yazılı gereçlerdir (Çakır 1997). Şahin ve Yıldırım'a göre (1999) ders kitapları, öğretimin düzenli bir biçimde sürdürülmesine olanak sağlar ve eğitim programına uygun olarak hazırlanır. Eğitim programındaki amaçlar, içerik, etkinlikler ve değerlendirme özelliklerine uygun bilgiler, ders kitabında sırayla yer alır. Bir öğretim aracı olması ve kullanışlı olması nedeniyle ders kitapları öğrencilerin öğretmenden sonra en çok başvurdukları temel eğitim aracıdır.

Ders kitaplarında masalların nasıl ele alındığı ve öğrencilere nasıl sunulduğu Türkçe eğitimi ve öğretiminde önemli rol oynamaktadır. Araştırmanın amacı masalların Türkçe öğretim programındaki işlevini ve ilkokullarda okutulan Türkçe ders ve çalışma kitaplarına yansımalarını incelemektir.

Araştırma Problemi

1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar; metinlerdeki dağılımı, yazarları, konuları, kelime sayıları, içerik ve öğretim programında yer alan kazanımlar bakımından nasıldır? Araştırmanın bu problemi doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

Alt problemler

- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metin ve masal sayılarının dağılımı nasıldır?
- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların yazarları bakımından Türk ve Dünya Çocuk Edebiyatı yazarları bakımından dağılım oranları nasıldır?
- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların konuları nelerdir?
- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların kelime sayıları nasıldır?
- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar, içerik bakımından uygun özelliklere sahip midir?
- 1., 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar, Türkçe öğretim programında yer alan kazanımlara uygun mudur?

2.Yöntem

Nitel bir çalışma olan bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırmak istenen konuyla ilgili olan yazılı metinlerin analizidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada ilkokul 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda, 2014-2015 yılları arasında temel ders kitabı olarak okutulan Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanmış olan Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan 37 masal; metinlere dağılım, yazar, konu, kelime sayısı, içerik ve öğretim programında yer alan kazanımlar bakımından eleştirel bir bakış açısıyla incelenmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar, araştırmanın alt problemlerine ilişkin olarak altı alt başlık çerçevesinde analiz edilmiş ve incelenmiştir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 1. Sınıf Düzeylerine Göre Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metin ve Masal Sayıları

Sınıf Düzeyi	Metin Sayısı	Masal Sayısı (f)	%
1.Sınıf	20	10	50
2.Sınıf	40	9	20
3.Sınıf	40	10	25
4.Sınıf	40	8	20
TOPLAM	140	37	26

Tablo 1’de sınıf düzeylerine göre tüm metinler içerisinde yer alan masalların sayısı sınıf düzeyine göre farklılaşmakta olduğu görülmektedir. Gelişimsel özellikleri bakımından daha küçük yaş gruplarında masallara daha fazla ihtiyaç duyulmasına rağmen, 2. sınıf düzeyindeki masal sayısının, 3. sınıf düzeyine göre daha az olduğu görülmektedir. İlkokul Türkçe ders kitaplarında yer alan tüm metinler içerisinde masalların, tüm metinlerin %26’sını oluşturmaktadır.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2. 1.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Masallar ve Yazarları

Masal Sayısı	Metin adı	Yazarı
1	Kuşkucu Horoz	Mevlana İDRİS
2	Güneş’in Doğduğu Yer	Mevlana İDRİS
3	Yıldız Kayması	Pınar BOYNUZOĞLU ÇOBAN
4	Ormandaki Bisiklet	Burhan EREN
5	Ben Tavuk Değilim	Bülent ATA
6	Deniz Atı	Demirhan KADIOĞLU
7	Kirpinin Bahar Konseri	Mevlana İDRİS
8	Körebe	Demirhan KADIOĞLU
9	Futbolcu Fil	Aziz SİVASLIOĞLU
10	Yarışmacı Martı	İnci CEREN

*SOM: Serbest Okuma Metni

Tablo 2’ye bakıldığında 1.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinin tamamının Türk yazarlarından oluştuğunu görülmektedir.

Tablo 3. 2.Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar ve Yazarları

Masal Sayısı	Metin adı	Yazarı
1	Yaramaz Pırpır	Aytül AKAL
2	Üç Kelebek	Halk Masalı
3	Top Tavşan (SOM)	Serpil URAL
4	Eski Ayakkabılar (SOM)	Zeynep YEŞİLMEN
5	Tavşan ile Kaplumbağa	La Fontaine
6	Kutu Kutu Pense (SOM)	Bestami YAZGAN
7	Renkler Ülkesi	Filiz GÜNEL
8	Kitap Perisi	Aytül AKAL
9	Ağaçlar Konuşuyor	Tansu BELE

Tablo 3’e bakıldığında 2.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinden sadece birinin Dünya masallarından oluştuğunu görülmektedir.

Turkish Studies

Tablo 4. 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar ve Yazarları

<i>Masal Sayısı</i>	<i>Metin adı</i>	<i>Yazarı</i>
1	Eşek Arısının Başına Gelenler	İnci CEREN
2	Kendine Hayran Olan Geyik (SOM)	Fransız Masalı
3	Güneş'le ile Rüzgâr'ın İddiası (SOM)	Fransız Masalı
4	Ay Avcısı Eskimolar	İzlanda Masalı
5	Mor Ülkenin Kuşları (SOM)	Nurdan DAMLA
6	Şah ve Pat (SOM)	Karakter Eğitimi Serisi
7	Kar Tanesinin Macerası	Samed BEHRENGİ
8	Eylül ve Diş Dostları (SOM)	Ahmet ÖZDİKMENLİ
9	Ay'la Güneş'in Oyunu	Nurdan DAMLA
10	Ağustos Böceği ile Karınca	Tarık Dursun K.

Tablo 4'te görüldüğü gibi 3.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metinlerinden üçünün Dünya masallarından oluştuğu, bununla beraber beş masalın serbest okuma metni şeklinde ders kitaplarında yer aldığı görülmektedir.

Tablo 5. 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar

<i>Masal Sayısı</i>	<i>Metin adı</i>	<i>Yazarı</i>
1	Küçük Limon Ağacı (SOM)	Cüneyd SUAVİ
2	Konuşan Eşyalar	Elif ARSLAN
3	Çömlek Ustası Kaplumbağa (SOM)	Adnan ÖZVERİ
4	Soru Balonları (SOM)	Aytül AKAL
5	Mutlu Park	Tuncel ALTINKÖPRÜ
6	Midemin Dostuyum (SOM)	Hikmet ULUSOY
7	Gözlük Takan Yıldızlar (SOM)	Bestami YAZGAN
8	Beyaz Kızın Kolyesi (SOM)	Fatih ERDOĞAN

Tablo 5'te görüldüğü gibi 4.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metnlerinin tamamı Türk yazarlar tarafından hazırlanmıştır. Bununla beraber altı masalın serbest okuma metni şeklinde ders kitaplarında yer aldığını görmekteyiz.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar konuları bakımından incelendiğinde, 1.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metnlerinin konuları merak, problem çözme, neden sonuç ilişkileri, bilgi edinmenin önemi, 2.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metnlerinin konuları eğlenme, birlik beraberliğin önemi, başarı ve kararlılık, büyüklere itaat, kibirden uzak durmak, 3.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metnlerinin konuları bencillikten ve kibirden uzak durmak, çok renklilik, sorumluluk, 4.sınıf ders kitaplarında yer alan masal metnlerinin konuları kibir ve kıskançlıktan uzak durma, eşyaların bilinçli kullanımı, emeğin ve sanatın değeri, çevreyi temiz tutma, bilgiyi paylaşma ve öğrenme merakı oluşturma, okumaya yönlendirme, sağlıklı beslenme, yardım etme gibi konulardır.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 6. 1.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Masallar ve Kelime Sayıları

<i>Masal Sayısı</i>	<i>Metin adı</i>	<i>Kelime Sayıları</i>
1	Kuşkucu Horoz	205
2	Güneş'in Doğduğu Yer	211
3	Yıldız Kayması	172
4	Ormandaki Bisiklet	323
5	Ben Tavuk Değilim	309
6	Deniz Atı	339
7	Kirpinin Bahar Konseri	255
8	Körebe	245
9	Futbolcu Fil	255
10	Yarışmacı Martı	185

Tablo 6'ya bakıldığında 1.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinin kelime sayılarının hacimsel açıdan fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 7. 2.Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar ve Kelime Sayıları

<i>Masal Sayısı</i>	<i>Metin adı</i>	<i>Kelime Sayıları</i>
1	Yaramaz Pırpır	329
2	Üç Kelebek	235
3	Top Tavşan (SOM)	309
4	Eski Ayakkabılar (SOM)	454
5	Tavşan ile Kaplumbağa	199
6	Kutu Kutu Pense (SOM)	234
7	Renkler Ülkesi	341
8	Kitap Perisi	391
9	Ağaçlar Konuşuyor	233

Tablo 7'ye bakıldığında 2.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinin kelime sayılarının hacimsel açıdan fazla olduğu görülmektedir. Masal ve öyküler hacim olarak da 4. sınıf için 150-200 kelimeyi geçmemelidir (Şimşek, 2007:92).

Tablo 8. 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar ve Kelime Sayıları

<i>Masal Sayısı</i>	<i>Metin adı</i>	<i>Kelime Sayıları</i>
1	Eşek Arısının Başına Gelenler	203
2	Kendine Hayran Olan Geyik (SOM)	372
3	Güneş'le ile Rüzgâr'ın İddiası (SOM)	319
4	Ay Avcısı Eskimolar	315
5	Mor Ülkenin Kuşları (SOM)	549
6	Şah ve Pat (SOM)	567
7	Kar Tanesinin Macerası	432
8	Eylül ve Dış Dostları (SOM)	489
9	Ay'la Güneş'in Oyunu	485
10	Ağustos Böceği ile Karınca	427

Turkish Studies

Tablo 8'e baktığımızda 3.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinin kelime sayılarının hacimsel açıdan fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 9. 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masallar ve Kelime Sayıları

Masal Sayısı	Metin adı	Kelime Sayıları
1	Küçük Limon Ağacı (SOM)	399
2	Konuşan Eşyalar	583
3	Çömlek Ustası Kaplumbağa (SOM)	759
4	Soru Balonları (SOM)	438
5	Mutlu Park	797
6	Midemin Dostuyum (SOM)	756
7	Gözlük Takan Yıldızlar (SOM)	541
8	Beyaz Kızın Kolyesi (SOM)	562

Tablo 9'a baktığımızda 4.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan masal metinlerinin kelime sayılarının hacimsel açıdan fazla olduğu görülmektedir. İlköğretim Türkçe Dersi 1–5. Sınıflar Öğretim Programı'nda (2005: 428) “Kelimelerde olduğu gibi, çocuk kitaplarında kullanılan cümlelerin de kısa ve basit olması okunabilirliği arttırmaktadır.”

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar, içerik bakımından incelendiğinde; 1.Sınıf ders kitabının “Kuşkucu Horoz” adlı metinle ilgili olarak çalışma kitabında; “*Kuşkucu Horoz Dünya'nın dönüşü ile ilgili kuşkularını nerede geliştirmeye başladı?*” gibi bir soru sorularak, “kuşku geliştirmek” gibi öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olmayan deyimler yer almaktadır. Güleriyüz (2002), masalların sözcüklerinin çocukların sözcük dağarcıklarına uygun olması gerektiğini, akıcı, işlek ve şiirsel bir özellik taşıması gerektiğini dile getirmiştir.

“Ben Tavuk Değilim” adlı metinde,metnin dili bilimsel ve edebi bir dil değil, günlük konuşma dili kullanılmıştır.

...Durun canım, ne oluyor size diyerek keyfimi bölüp çıktım sudan. Sen misin çıkan? Annem bir güzel gagalamasın mı? En ağırımagideni de Tavuk oğlu tavuk! Nasıl korkuttun beni!” diye kızması oldu. Bir daha geri döner miyim? Attım kendimi suya. Bir taraftan da içim gidiyor ama. O kadar zaman annelik yapmış bize. Şimdi gitsem “Anne ben tavuk değil ördekmişim.” desem nasıl kızar bana. İyi çocuğum, aslını niçin inkar ediyorsun der. Hayatta inanmaz bana.Ya, işte böyle. Giderek daha çok ördeğebenziyorum. Kardeşlerimin de kimisi tavuk oldu, kimisi horoz. Herkes kendince yemini yiyor, yumurtasınıyumurtluyor. Ben de bir su birikintisi bulup ördek gibiyaşayayım istedim. Belki gerçek ailemi bile bulurum.Ama bilmiyorum ki. Ne yapmalı? Vaaaakvaaaakvaak!.. (1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı 2014:38-39)

Akın (2015), Türkçe öğretiminin hedefine ulaşabilmesi ve Türkçenin doğru, etkili ve düzgün konuşabilme becerisinin öğrencilere kazandırılması gerektiğini belirtmiştir. Karşılarına çıkan örnek metindeki bozuk dilbilgisi kullanımı öğrenciler için olumsuzun pekiştirilmesi olacaktır. Ayrıca masal metnindeki devrik cümle sayısı fazladır.Sonuç paragrafı belirgin bir mesaj vermemektedir. Masallarda olduğu gibi mutlu son yoktur. Bu tip metinlerin sonuç kısımlarında

çocuklara eğitici, yol gösterici bir mesaj vermesi beklenirken; bu metinde aile ile ilgili anlatılanlar bir çocuğun gerçek ailesini bulamaması ve bulacağına dair de bir umudunun olmaması, birinci sınıf öğrencisi için olumsuz bir örnektir. Metin belirgin bir ana düşünce vermediği gibi, öğrencinin aile ile ilgili genel güven duygusunu sarsmaktadır. Öğrenciler arasında annesi babası ayrı olan, ölmüş olan, evlatlık olan, sosyal hizmetlere bağlı bakım evlerinde yaşayan çocuklar olabileceği için aile konulu metinlerin seçiminde dikkatli olunmalıdır. Masalın konusu, masalın eğitici işlevlerine uygun değildir. Çocuğu belirsizlik ve güvensizlik duygusuna sürükleyebilir. Aynı metinle ilgili olarak çalışma kitabında; “*Anne tavuk yavru ördeği niçin gagalıyor?*” şeklinde sorulan soruların öğrencilerin zihinlerinde olumlu izler bırakmadığı ve şiddet içerdiği düşünülmektedir. Gene aynı metinde yer alan “*Tavuk oğlu tavuk!*” ifadesi öğrencileri argo sözcük kullanmaya yönlendirmektedir.

Yalçın ve Aytaş (2008: 49), argo söyleyişler ile bol mecaz ve istiarelerden kaçınılması gerektiğini ifade etmiştir.

Masallarda bazı hayvanlar belirli tipler ve belirli özellikleri anlatmak için sembolik olarak kullanılırlar. Bu metinde futbol takımlarından bir tanesi tilkilerden oluşmaktadır. Bir masalda tilkinin kullanılması, onun bir kurnazlık yapacağını düşündürmektedir. 1.Sınıf TDK:73’te “*Tilkilerin tüm çabası, sonucu değiştirmeye yetmedi.*” ifadesi koyu puntolarla yazılmış olmasına rağmen metinde bu fikri destekleyecek herhangi bir olay ya da ifade yoktur. Bu da düzenlenmiş olan bu metnin düzenlenme esnasında içinde yer alan ana maddelerden bir veya birkaçının çıkarıldığını düşündürmektedir. Bu nedenle metnin ana düşüncesi net bir şekilde bulunamamaktadır. 3.sınıf Türkçe ders kitabında serbest okuma metni olan “*Şah ve Pat*” adlı masal metninin başlığında yer alan “*Pat*” masal metninin içeriğinde yer almamaktadır. Öte yandan masal başı, masal ortası ve masal sonu tekerlemeleri ile şekil açısından; vermek istediği mesajın açıkça dile getirilmesi ile de içerik açısından masal formuna uygundur.

4.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan “*Küçük Limon Ağacı*” adlı metnin sonunda verilen “*Şimdi küçük ve yalnız kalmış olan limon ağacı ise komşusuna duyduğu kıskançlıkla için için kuruyordu.*” cümlesi ile masalın bitmesi çocuk masallarında aranan niteliklere uygun değildir. Kıbrıs (2006), masalların bozulmuş, yozlaşmış, çocuğun düş kurma gücünü kötüye kullanıcı öğelerden oluşan, çocukları korkutacak nitelikte kötümser olmaması gerektiğini dile getirmiştir. Yalçın ve Aytaş da (2008: 52), çocuk eserlerinin çocuğu kaderciliğe ve ön yargıcılığa sürüklememesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Türkçe öğretim programında (2005) dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu öğrenme alanları içerisinde 1.,2.,3. ve 4.sınıf düzeylerinde masallarla ilgili kazanımlar şu şekildedir:

Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler.

Dinlediklerinde “hikâye unsurları”nı belirler. Hikâye unsurları: ana karakter, yer, olay, zaman.

Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır.

Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur.

Türkçe çalışma kitaplarında yer alan masalların, Türkçe öğretim programında yer alan kazanımlara genel anlamda uygun olduğu söylenebilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

1. İkinci sınıf ders kitaplarındaki masal sayısı, üçüncü sınıf ders kitaplarındaki masal sayısından daha azdır. Çevik (2008) ve Özler (2006), ve yapmış olduğu araştırmada Türkçe ders

kitaplarını incelemiş ve ders kitaplarında yeterli sayıda masala yer verilmediğini dile getirmiştir. Kitaplardaki metinlerin öğrencilerin daha çok ilgisini çeken aynı zamanda akılda daha çok tutulabilecek masal ve hikâyelerden seçilmesinin daha uygun olacağını ifade etmiştir. Şimşek (2007), 6-7 yaş grubundaki çocukların hayvan ve peri masallarını okumaktan, 8-9 yaş çocuklarının ise olağanüstü öyküler yanında gerçek öyküleri okumaktan hoşlandıklarını belirtmektedir. Buna göre, 6-7 yaş grubundaki birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin masal okumaktan hoşlandığı; 8-9 yaş grubundaki üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin öykülere yöneldiği sonucunu çıkarabiliriz. Bu sebeple ikinci sınıf ders kitaplarında masal sayısının, üçüncü sınıflara göre daha fazla olması beklenmektedir.

2. Birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar ders kitaplarında yer alan masalların %89'u Türk yazarlara aittir. Feyzioğlu (2007) ve Sakaoğlu (2002b), masalların kültürel kimliği üzerinde durmuş, çocuklarımıza Türk masallarını anlatmanın gerekliliğini dile getirmişlerdir. Öte yandan, Çevik (2008), yapmış olduğu çalışmada, çocuklara en çok bildikleri masalları sormuş; öğrencilerin zihninde en çok yer alan 33 masalın 28'inin batı menşeli masallar olduğu sonucunu çıkarmıştır. Çocuklara kültürel kimliği aşlamak için, ders kitaplarında Türk masallarına ağırlık verilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

3. Ders kitaplarında genel olarak; problem çözme, başarıya ulaşma yolları, zorlukları yenme, kararlı davranmak, kibirten uzak durmak, çevreyi ve eşyaları korumak düzgün kullanmak, büyüklere saygı, çalışmanın önemi, iyi olmak, sağlıklı beslenmek, tasarruflu olmak, paylaşımcı olmak konulu masallar yer almaktadır.

4. Masal metinlerindeki kelime sayıları tüm sınıf düzeylerinde fazladır. Şimşek (2007), masal ve öyküler hacim olarak da 4. sınıf için 150-200 kelimeyi geçmemesi gerektiğini dile getirmiştir. Yalçın ve Aytaş (2008), 6-8 yaş grubundaki çocuklara yazılacak olan eserlerdeki cümle sayısının 3-5 kelime olması gerektiğini, anlatımın açık olması gerektiğini, yazılacak eserlerin, çocukların anlamını bildiği yüz kelimeyi geçmemesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Öte yandan Kırmızı ve Akkaya (2009) yapmış oldukları çalışmada Türkçe Dersi Öğretim Programı ile ilgili olarak öğretmen görüşlerini belirlemişlerdir. Buna göre öğretmenler, Türkçe ders kitaplarında yer alan yer alan okuma metinlerinin çok uzun olduğu şeklinde benzer bir görüş dile getirmişlerdir.

5. Masal niteliği taşıyan serbest okuma metinleri, ders kitaplarında yer alan ve çalışma kitaplarında etkinlikleri bulunan masal metinlerine göre hem şekil hem içerik özellikleri açısından masalların eğitici işlevlerine daha uygundur. Ders kitaplarda yer alan masallardan birçoğunda öğrencilerin ilk okumada hemen anlayabilecekleri bir ana düşünce bulunmamaktadır. Metinler yalnızca çocukların hayal dünyasına yönelik etkileyici bir konu içermekte ancak belirgin bir ana düşünce yer almadığından "kıssadan hisse" çıkarılamamaktadır. Çılgın (2007:119), fabllarda "kıssadan hisse" bölümünde fablın vermek istediği mesajın açıkça dile getirildiği; ancak çocuğa fabl okutulurken bu kısmın çıkarılması ve telkin edilen düşüncenin çocuğa buldurulmasının çocuk için daha faydalı olacağını, çocuğun mesajı hazır bulmasının; zihnini çalıştırmasını engelleyeceğini belirtmiştir. Nas (2002); fablların öğretici olduğu, öğüt verdiği ve bunu açık açık yaptıkları için çocuk eğitimi açısından olumsuz olduğunu, çocuklara okurken ya da okutulurken bu öğüt bölümünün çıkarılabileceğini dile getirmiştir. Mert (2012), Türkçe ders kitaplarında çocuğu okumaktan uzaklaştıracak metinlere yer verilmemesi gerektiğini, yalnızca öğüt veren, çocuğun duyma, düşünme, düş kurma becerilerini geliştirmeyen metinlerden özellikle uzak durulması gerektiğini dile getirmiştir. Nas (2002), Çılgın (2007) ve Mert (2012)'in bu konudaki düşüncelerinin tam tersine Dilidüzgün (2004), başarılı örneklerin seçilmesi ile masalların bütünüyle ders verici niteliklerinden soyutlanmaya çalışılmaması gerektiğini ifade etmiştir. Demirel vd. (2010) ise bu duruma farklı bir yorum getirerek öğrencilerin kendilerine verilen direkt öğütlerden hoşlanmadıklarını ve bu noktada da fablların öğütleri doğrudan vermediğini belirtmiştir. Fabllarda

olaylar neden-sonuç ilişkisi ile geliştiği için çocukların bunu yorumlama gücünün gelişmesine katkıda bulunduğunu dile getirmiştir. Düzenlenmiş, kısaltılmış metinler, masal formundan uzaklaşmıştır. Düzenleme ya da kısaltma yapılırken masalın temel yapısını meydana getiren olay ya da durumlar, özensizce değiştirildiği ya da çıkarıldığı için hem metin masal özelliklerini kaybetmeye başlamış hem de masalın anlaşılabilirliği azalmıştır. Dilidüzgün (2004), ders kitaplarında masala yeterince önem verilmediğini ve seçilen örneklerin niteliksiz olduğunu, masalın özünü değiştirme, masalı devam ettirme, masalın başını ve sonucunu tahmin etme, masal parodileri, alaylama, masal dilinden yararlanma gibi başlıklar altında yeniden değerlendirilmesi gerektiğini dile getirmiştir.

6. Çalışma kitaplarında yer alan etkinlikler genel anlamda Türkçe Öğretim Programı'ndaki kazanımlarla uyumludur.

Çalışma sonuçlarına bağlı olarak şu öneriler geliştirilmiştir:

1. Masallar ile ilgili etkinliklerde “hikâye haritası” teriminin kullanılması, hikâye ve masal kavramları arasında kavram yanlışlığına sebep olabilir. Bu nedenle masallarda “masal haritası”, hikâyelerde “hikâye haritası” terimi kullanılabilir.

2. Çalışma kitaplarında yer alan hikâye haritalarının bazılarında “ana kahraman”, bazılarında “ana karakter” kavramları kullanılmaktadır. İlkokul çağı çocukları somut işlemler döneminde oldukları için “kahraman” kelimesinin “karakter” kelimesine yerine kullanılması önerilebilir.

3. Okumadan önce gerçekleştirilen metnin içeriği ve kelimelerinin anlamları ile ilgili tahmin çalışmalarının çalışma kitaplarında değil, ders kitaplarında metinden önce “Hazırlık Çalışmaları” gibi bir bölümde yer almaları, kitapların etkili kullanımı açısından önerilebilir.

4. Ders kitaplarına alınan metinlerin düzenlenmiş veya kısaltılmış olmasının metnin anlam bütünlüğünü bozabileceği düşünülerek çocuk edebiyatı yazarları tarafından ders kitapları için çocukların seviyesine ve hayal dünyalarına hitap edebilecek, daha kısa masallar yazılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akın, E. (2015). Türkçe Çalışma Kitaplarındaki (6, 7. ve 8. Sınıflar) Dil Bilgisi Etkinliklerinin Çeşitli Açılardan Değerlendirilmesi *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 11/3 Winter Volume 10/15 Fall, 19-34.
- Boratav, N. P. (1959). *Zaman Zaman İçinde, Remzi Kitabevi, İstanbul.*
- Boratav, N. P. (1969). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, Gerçek Yayınevi, İstanbul.*
- Çakır, F.(1997). İlkokul Türkçe Ders Kitaplarının Eğitim Öğretime Uygunluğunun Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi EBE.
- Çetin, N. (2012). *Roman Çözümleme Yöntemi. Öncü Kitap Yayınları, Ankara.*
- Çevik, M. (2008) Türkiye’de Batı Masalları ve Çocuklarımız. *Gazi Türkiyat Dergisi. Sayı:3 Güz:115-130.*
- Çılgin,S.,A.(2007). *Çocuk Edebiyatı. Morpa Kültür Yayınları, Yaylacık Matbaası, İstanbul.*
- Demirel,Ş., Çeçen,A.M., Seven,S., Tozlu,N., Uludağ, E.M. (2010). *Edebi Metinlerle Çocuk Edebiyatı. Pegem Akademi, Ankara.*

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

- Dilidüzgün, S. (2004). *Çağdaş Çocuk Yazını-Yazın Eğitime Atılan İlk Adım*. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Erdal, K. (2009).Çocuk Edebiyatı Türlerinin Kullanımı Açısından Orhan Veli Kanık'ın Eserlerine Bir Bakış, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 11/3 Winter Volume 4/1 Winter, 1135-1154.
- Feyzioğlu, Y. (2007). Masallar Çocuklar İçin Neden Gereklidir. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 189-200, Ankara.
- Filizok, R. (1991). Ziya Gökalp'in Edebi Eserlerinde Halk Edebiyatı Tesiri Üzerine Bir Araştırma, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Gülyüz, H. (2002). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Günay, U. (2011). *Elazığ Masalları ve Propp Metodu*. Akçağ Yayınları, Ankara.
- Kıbrıs, İ. (2006). *Çocuk Edebiyatı*. Tek Ağaç Eylül Yayınları, 3.baskı. Ankara.
- Kırmızı, S. F., Akkaya, N. (2009). Türkçe Öğretimi Programında Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1).
- Mert, L. E. (2012). Anadili Eğitimi - Öğretimi Sürecinde Çocuk Yazını Ürünlerinden Yararlanma ve Masal Türüne Yönelik Bazı Belirlemeler. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1)
- Nas, R. (2002). *Örneklerle Çocuk Edebiyatı*. Ezgi Kitabevi, Bursa.
- Oğuzkan, F. (2006). *Çocuk Edebiyatı*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Özler, A. (2006), İlköğretim 3., 4. ve 5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Hikâye ve Masalların Eğitimsel İşlevleri, Konya: Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Propp, V. (2008). *Masalın Biçimbilimi*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul.
- Sakaoğlu, S.(2002a). *Gümüşhane ve Bayburt Masalları*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Sakaoğlu, S. (2002b). *Gazetelerin Öbür Dili: Masal Dünyası*. VI. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi-Medya ve Geleneksel Kültür Seksiyon Bildirileri, Kültür Bakanlığı Yayınları, 161-177. Ankara.
- Sakaoğlu, S. (2012). *Masal Araştırmaları*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Şahin, Y.T. ,Yıldırım, S. (1999). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şimşek, T. (2007). *Çocuk Edebiyatı*, Suna Yayıncılık, Konya.
- Türkçe Öğretim Programı* (2005). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Ankara.
- Yalçın, A., Aytaş, G.(2008). *Çocuk Edebiyatı*. Akçağ Yayınları, Ankara.
- Yalın, H.H. (1999). *Öğretim Teknolojisi ve Materyal Geliştirme* (1. baskı), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Özcan, D. - Şara, P.(2016). “Türkçe Ders Kitaplarında (1-4.Sınıf) Yer Alan Masalların Öğretim Programları ve İçerik Açısından İncelenmesi / A Research Into Tales in Turkish Course Books (1-4th Grades) in Terms of Education Programmes and Context”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı), Volume 11/3 Winter 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9267>, p. 1781-1796.